

<https://www.biodiversitylibrary.org/>

Entomologische berichten.

Amsterdam.

<https://www.biodiversitylibrary.org/bibliography/8649>

d.36-37 (1976-1977): <https://www.biodiversitylibrary.org/item/264859>

Article/Chapter Title: Naamlijst van de in Nederland voorkomende
Cicaden (Homoptera, Auchenorrhyncha)

Author(s): Gravestein, W.H.

Subject(s): Hemiptera, Auchenorrhyncha, Fulgoroidea

Page(s): Page 51, Page 52, Page 53, Page 54, Page 55, Page 56, Page
57

Holding Institution: Smithsonian Libraries

Sponsored by: Biodiversity Heritage Library

Generated 14 August 2019 1:42 PM
<https://www.biodiversitylibrary.org/pdf4/097506300264859.pdf>

This page intentionally left blank.

Naamlijst van de in Nederland voorkomende Cicaden (Homoptera, Auchenorrhyncha)

door

W. H. GRAVESTEIN

ABSTRACT

A checklist is compiled of the 349 species of Homoptera, Auchenorrhyncha occurring in the Netherlands.

Na het verschijnen van de checklist van de palaearktische cicaden van de Poolse entomoloog J. Nast (1972) leek het wenselijk een nieuwe naamlijst samen te stellen van onze Nederlandse cicaden. In de hieronder gegeven lijst zijn de nieuwste gegevens verwerkt omtrent de naamgeving van genera en species. Totaal zijn nu 349 soorten cicaden uit Nederland bekend.

Voor een overzicht van de Nederlandse cicaden waren we tot nu toe aangewezen op de „Naamlijst der in Nederland en het aangrenzende gebied waargenomen Cicaden (Hemiptera - Homoptera)" van A. Reclaire (1944), die later door R. H. Cobben en W. H. Gravestein (1958) werd aangevuld met 95 soorten, nieuw voor de Nederlandse fauna. Op het ogenblik kunnen nog drie soorten aan de lijst van de Nederlandse cicaden worden toegevoegd: 1. *Tyrphodelphax albocarinatus* (Stål, 1858), gevonden door mevr. A. C. Ellis-Adam in mei 1972 op de Tongerense Heide. 2. *Graphocephala coccinea* (Forster, 1771), een import, die van Amerika via Engeland zich in ons land heeft gevestigd op *Rhododendron*. Volgens Cobben (persoonlijke mededeling) is hij in Rotterdam en Arnhem blijvend op *Rhododendron* waargenomen. 3. *Ribautiana scalaris* (Ribaut, 1931), een interessante kleine cicade, die door mij gevangen werd in het Beatrixpark te Amsterdam. Hij kwam in aantal op één boom voor. Dit was *Quercus × hispanica* Lam., door Dr. S. J. van Ooststroom als zodanig gedetermineerd. De nieuwste gegevens omtrent genera en species en hun naamgeving volgen in onderstaande lijst (synoniemen zijn gecursiveerd en springen in).

FULGOROMORPHA

clavicornis (Fabricius, 1794)

CIXIIDAE

KELISIINAE

Cixius Latreille, 1804

Kelisia Fieber, 1866

cunicularius (Linnaeus, 1767)

guttulifera (Kirschbaum, 1868)

distinguendus Kirschbaum, 1868

pallidula (Boheman, 1847)

nervosus (Linnaeus, 1758)

punctulum (Kirschbaum, 1868)

similis Kirschbaum, 1868

sabulicola Wagner, 1952

simplex (Herrich-Schäffer, 1835)

vittipennis (J. Sahlberg, 1868)

stigmaticus (Germar, 1818)

STENOCRANINAE

Tachycixius Wagner, 1939

Stenocranus Fieber, 1866

pilosus (Olivier, 1791)

fuscovittatus (Stål, 1858)

Myndus Stål, 1862

major (Kirschbaum, 1868)

musivus (Germar, 1825)

minutus (Fabricius, 1787)

DELPHACIDAE

STIROMINAE

ASIRACINAE

Delphacinus Fieber, 1866

Asiraca Latreille, 1796

mesomelas (Boheman, 1850)

Ditropis Kirschbaum, 1868

pteridis (Spinola, 1839)

- Euryxa* Fieber, 1866
lineata (Perris, 1857)
- Eurysula* Vilbaste, 1968
lurida (Fieber, 1866)
- Stiroma* Fieber, 1866
affinis Fieber, 1866
bicarinata (Herrich-Schäffer, 1835)
- Euconomelus* Haupt, 1928
lepidus (Boheman, 1847)
- DELPHACINAE**
- Conomelus* Fieber, 1866
anceps (Germar, 1821)
- Delphax* Fabricius, 1798
Araeopus Spinola, 1839
crassicornis (Panzer, 1796)
pulchellus (Curtis, 1833)
- Euides* Fieber, 1866
Euidella Puton, 1886
speciosa (Boheman, 1845)
- CHLORIONINAE**
- Chloriona* Fieber, 1866
glaucescens Fieber, 1866
smaragdula (Stål, 1853)
- CRIOMORPHINAE**
- Megamelus* Fieber, 1866
notula (Germar, 1830)
- Megadelphax* Wagner, 1963
sordidulus (Stål, 1853)
- Laodelphax* Fennah, 1963
striatellus (Fallén, 1826)
- Paraliburnia* Jensen-Haarup, 1917
adela (Flor, 1861)
- Hyledelphax* Vilbaste, 1968
elegantulus (Boheman, 1847)
- Megamelodes* Le Quesne, 1960
quadrimaculatus (Signoret, 1865)
- Callipypona* Sahlberg, 1871
reyi (Fieber, 1866)
- Delphacodes* Fieber, 1866
albifrons (Fieber, 1879)
capnoides (Scott 1870)
venosus (Germar, 1830)
- Gravesteiniella* Wagner, 1963
boldi (Scott, 1870)
- Muellerianella* Wagner, 1963
brevipennis (Boheman, 1847)
fairmairei (Perris, 1857)
- Muirodelphax* Wagner, 1963
aubei (Perris, 1857)
- Acanthodelphax* Le Quesne, 1964
spinosus (Fieber, 1866)
- Tyrphodelphax* Vilbaste, 1968
albocarinatus (Stål, 1858)
distinctus (Flor, 1861)
- Dicranotropis* Fieber, 1866
hamata (Boheman, 1847)
- Florodelphax* Vilbaste, 1968
leptosoma (Flor, 1861)
- Koswigianella* Wagner, 1963
exigua (Boheman, 1847)
- Struebingianella* Wagner, 1963
lugubrina (Boheman, 1847)
- Xanthodelphax* Wagner, 1963
stramineus (Stål, 1958)
- Paradelphacodes* Wagner, 1963
paludosa (Flor, 1861)
- Oncodelphax* Wagner, 1963
pullulus (Boheman, 1852)
- Criomorphus* Curtis, 1833
albomarginatus Curtis, 1833
- Javesella* Fennah, 1963
discolor (Boheman, 1847)
dubia (Kirschbaum, 1868)
forcipata (Boheman, 1847)
obscurella (Boheman, 1847)
pellucida (Fabricius, 1794)
- Ribautodelphax* Wagner, 1963
albostriatus (Fieber, 1866)
angulosus (Ribaut, 1953)
collinus (Boheman, 1847)
imitans (Ribaut, 1953)
pungens (Ribaut, 1953)
- TETTIGOMETRIDAE**
- Tettigometra* Latreille, 1804
obliqua (Panzer, 1799)
- ISSIDAE**
- CALISCELINAE**
- Ommatidiotus* Spinola, 1839
dissimilis (Fallén, 1806)

ISSINAE

Issus Fabricius, 1803
coleoptratus (Fabricius, 1781)

CICADOMORPHA

CERCOPIDAE

CERCOPINAE

Cercopis Fabricius, 1775
vulnerata Rossi, 1807

Haematoloma Haupt, 1919

dorsatum (Ahrens, 1812)

APHROPHORINAE

Lepyronia Amyot & Serville, 1843
coleoptrata (Linnaeus, 1758)

Neophilaenus Haupt, 1935

campestris (Fallén, 1805)
lineatus (Linnaeus, 1758)
minor (Kirschbaum, 1868)
pallidus (Haupt, 1917)

Aphrophora Germar, 1821

alni (Fallén, 1805)
alpina Melichar, 1900
corticea Germar, 1821
costalis Matsumura, 1903
forneri Haupt, 1919
salicina (Goeze, 1778)

Philaenus Stål, 1864

spumarius (Linnaeus, 1758)

MEMBRACIDAE

CENTROTINAE

Gargara Amyot & Serville, 1843
genistae (Fabricius, 1775)

Centrotus Fabricius, 1803
cornutus (Linnaeus, 1758)

CICADELLIDAE

ULOPINAE

Ulopa Fallén, 1814
reticulata (Fabricius, 1794)

MEGOPHTHALMINAE

Megophthalmus Curtis, 1833
scanicus (Fallén, 1806)

LEDRINAE

Ledra Fabricius, 1803
aurita (Linnaeus, 1758)

MACROPSINAE

Oncopsis Burmeister, 1838
alni (Schrank, 1801)
appendiculata Wagner, 1944
avellanae Edwards, 1920
carpini (J. Sahlberg, 1871)
flavicollis (Linnaeus, 1761)
subangulata (J. Sahlberg, 1871)
tristis (Zetterstedt, 1840)

Pediopsis Burmeister, 1838
tiliae (Germar, 1831)
Macropsis Lewis, 1834
aibae Wagner, 1950
brabantica Wagner, 1964
cerea (Germar, 1837)
fuscinervis (Boheman, 1845)
fuscula (Zetterstedt, 1828)
glandacea (Fieber, 1868)
graminea (Fabricius, 1798)
gravesteini Wagner, 1953
impura (Boheman, 1845)
infuscata (J. Sahlberg, 1871)
marginata (Herrich-Schäffer, 1836)
megerlei (Fieber, 1868)
notata (Prohaska, 1923)
prasina (Boheman, 1852)
scutellata (Boheman, 1852)
viridinervis Wagner, 1950

Hephatus Ribaut, 1952
nanus (Herrich-Schäffer, 1835)

AGALLIINAE

Agallia Curtis, 1833
brachyptera (Boheman, 1847)
consobrina Curtis, 1833
frisia Wagner, 1939
ribauti Ossiannilsson, 1938
venosa (Fourcroy, 1785)

Dryodurgades Zachvatkin, 1946
antoniae (Melichar, 1907)

IDIOCERINAE

Rhytidodus Fieber, 1868
decimusquartus (Schrank, 1776)

Idiocerus Lewis, 1834
elegans Flor, 1861
lituratus (Fallén, 1806)
rutilans Kirschbaum, 1868
similis Kirschbaum, 1868
stigmaticalis Lewis, 1834
vicinus Melichar, 1898

- Acericerus** Dlabola, 1974
heydenii (Kirschbaum, 1868)
rotundifrons (Kirschbaum, 1868)
- Populicerus** Dlabola, 1974
albicans (Kirschbaum, 1868)
confusus (Flor, 1861)
laminatus (Flor, 1861)
nitidissimus (Herrich-Schäffer, 1835)
populi (Linnaeus, 1761)
- Tremulicerus** Dlabola, 1974
distinguendus (Kirschbaum, 1868)
impressifrons (Kirschbaum, 1868)
tremulae (Estlund, 1796)
vitreus (Fabricius, 1803)
- IASSINAE**
- Batracomorphus** Lewis, 1834
allionii (Turton, 1802)
- Cicada prasina* Fabricius, 1794, nec Pallas, 1773
- Iassus** Fabricius, 1803
lanio (Linnaeus, 1761)
scutellaris (Fieber, 1868)
- PENTHIMIINAE**
- Penthimia** Germar, 1821
nigra (Goeze, 1778)
- DORYCEPHALINAE**
- Eupelix** Germar, 1821
cuspidata (Fabricius, 1775)
- APHRODINAE**
- Aphrodes** Curtis, 1833
albifrons (Linnaeus, 1758)
albiger (Germar, 1821)
bicinctus (Schrank, 1776)
bifasciatus (Linnaeus, 1758)
flavostriatus (Donovan, 1799)
histrionicus (Fabricius, 1794)
limicola Edwards, 1908
serratulae (Fabricius, 1775)
fuscofasciatus Goeze, 1778
trifasciatus (Fourcroy, 1785)
- Stroggylocephalus** Flor, 1861
agrestis (Fallén, 1806)
livens (Zetterstedt, 1840)
- CICADELLINAE**
- Evacanthini**
- Evacanthus** Le Pelletier & Serville, 1825
- acuminatus* (Fabricius, 1794)
interruptus (Linnaeus, 1758)
- Errhomenini**
- Errhomenus** Fieber, 1866
brachypterus Fieber, 1866
- Cicadellini**
- Cicadella** Latreille, 1817
viridis (Linnaeus, 1758)
- Graphocephala** Van Duzee, 1916
coccinea (Forster, 1771)
- TYPHLOCYBINAE.**
- Alebrini**
- Alebra** Fieber, 1866
albostriella (Fallén, 1806)
wahlbergi (Boheman, 1845)
- Dikraneurini**
- Erythria** Fieber, 1866
aureola (Fallén, 1806)
- Emelyanoviana** Anufriev, 1970
mollicula (Boheman, 1845)
- Dikraneura** Hardy, 1850
variata Hardy, 1850
- Forcipata** Delong & Caldwell, 1936
forcipata (Flor, 1861)
citrinella (Zetterstedt, 1828)
- Notus** Fieber, 1866
flavipennis (Zetterstedt, 1828)
- Empoascini**
- Kybos** Fieber, 1866
betulicola (Wagner, 1955)
butleri (Edwards, 1908)
oshanini Zachvatkin, 1953
populi (Edwards, 1908)
rufescens Melichar, 1896
smaragdulus (Fallén, 1806)
virgator (Ribaut, 1933)
- Empoasca** Walsh, 1862
apicalis (Flor, 1861)
decipiens Paoli, 1930
solani (Curtis, 1846)
vitis (Goethe, 1875)
- Kyboasca** Zachvatkin, 1953
bipunctata (Oshanin, 1871)
- Chlorita** Fieber, 1872

paolii (Ossiannilsson, 1939)

Typhlocybini

Fagocyba Dlabola, 1958

carri (Edwards, 1914)

cruenta (Herrich-Schäffer, 1838)

ssp. douglasi Edwards, 1878

Ossiannilssonola Christian, 1953

callosa (Then, 1886)

Edwardsiana Zachvatkin, 1929

avellanae (Edwards, 1888)

candidula (Kirschbaum, 1868)

crataegi (Douglas, 1876)

flavescens (Fabricius, 1794)

flexuosa (Ribaut, 1931)

frustrator (Edwards, 1908)

geometrica (Schrink, 1801)

gratiosa (Boheman, 1852)

hippocastani (Edwards, 1888)

lamellaris (Ribaut, 1931)

lanternae (Wagner, 1937)

lethierryi (Edwards, 1881)

prunicola (Edwards, 1914)

rosea (Linnaeus, 1758)

salicicola (Edwards, 1885)

spinigera (Edwards, 1924)

staminata (Ribaut, 1931)

tersa (Edwards, 1914)

Eupterycyba Dlabola, 1958

jucunda (Herrich-Schäffer, 1837)

Linnavouriana Dlabola, 1958

decempunctata (Fallén, 1806)

sexmaculata (Hardy, 1850)

Ribautiana Zachvatkin, 1947

scalaris (Ribaut, 1931)

tenerima (Herrich-Schäffer, 1834)

ulmi (Linnaeus, 1758)

Typhlocyba Germar, 1833

bifasciata Boheman, 1851

quercus (Fabricius, 1777)

Eurhadina Haupt, 1929

concinna (Germar, 1831)

kirschbaumi Wagner, 1935

loewii (Then, 1886)

pulchella (Fallén, 1806)

ribauti Wagner, 1935

Eupteryx Curtis, 1833

adspersa (Herrich-Schäffer, 1838)

artemisiae (Kirschbaum, 1868)

atropunctata (Goeze, 1778)

aurata (Linnaeus, 1758)

collina (Flor, 1861)

cyclops (Matsumura, 1906)

filicum (Newman, 1853)

melissae Curtis, 1837

notata Curtis, 1837

signatipennis (Boheman, 1847)

stachydearum (Hardy, 1850)

tenella (Fallén, 1806)

thoulessi Edwards, 1926

urticae (Fabricius, 1803)

vittata (Linnaeus, 1758)

Aguriahana Distant, 1918

germari (Zetterstedt, 1840)

pictilis (Stål, 1853)

stellulata (Burmeister, 1841)

Erythroneurini

Alnetoidia Dlabola, 1958

alneti (Dahlbom, 1850)

Zyginidia Haupt, 1929

scutellaris (Herrich-Schäffer, 1838)

Zygina Fieber, 1866

angusta Lethierry, 1874

flammigera (Fourcroy, 1785)

ordinaria (Ribaut, 1936)

roseipennis (Tollin, 1851)

rubrovittata (Lethierry, 1869)

tiliae (Fallén, 1806)

hyperici (Herrich-Schäffer, 1834)

Arboridia Zachvatkin, 1946

parvula (Boheman, 1845)

velata (Ribaut, 1952)

DELTOCEPHALINAE

Grypotini

Grypotes Fieber, 1866

puncticollis (Herrich-Schäffer, 1834)

Goniagnathini

Goniagnathus Fieber, 1866

brevis (Herrich-Schäffer, 1835)

guttulinervis (Kirschbaum, 1868)

Opsiini

Opsiush Fieber, 1866

stactogalus Fieber, 1866

Neoaliturus Distant, 1918

fenestratus (Herrich-Schäffer, 1834)

Macrostelini

- Balclutha** Kirkaldy, 1900
punctata (Fabricius, 1775) mixtus (Fabricius, 1794)
Macrosteles Fieber, 1866 modestus Scott, 1876
cristatus (Ribaut, 1927) Graphocraerus Thomson, 1869
cyane (Boheman, 1845) ventralis (Fallén, 1806)
fieberi (Edwards, 1889) Rhytidostylus Fieber, 1875
frontalis (Scott, 1875) proceps (Kirschbaum, 1868)
horvathi (Wagner, 1935) Hardya Edwards, 1922
laevis (Ribaut, 1927) tenuis (Germar, 1821)
lividus (Edwards, 1894) Sardius Ribaut, 1946
ossiannilsoni Lindberg, 1954 argus (Marshall, 1866)
quadripunctulatus (Kirschbaum, 1868) Paluda DeLong 1937
septemnotatus (Fallén, 1806) elongata (Wagner, 1952)
sexnotatus (Fallén, 1806) flaveola (Boheman, 1845)
sordidipennis (Stål, 1858) preysleri (Herrich-Schäffer, 1835)
variatus (Fallén, 1806) vitripennis (Flor, 1861)
viridigriseus (Edwards, 1922) Elymana DeLong, 1936
Sagatus Ribaut, 1948 sulphurella (Zetterstedt, 1828)
punctifrons (Fallén, 1826)
Deltoccephalini Cicadula Zetterstedt, 1840
Deltoccephalus Burmeister, 1838 aurantipes (Edwards, 1894)
maculiceps Boheman, 1847 flori (J. Sahlberg, 1871)
pulicaris (Fallén, 1806) frontalis (Herrich-Schäffer, 1835)
Recilia Edwards, 1922 persimilis (Edwards, 1894)
coronifera (Marshall, 1866) quadrinotata (Fabricius, 1794)
Doraturini quinquepunctata (Boheman, 1845)
Doratura J. Sahlberg, 1871 saturata (Edwards, 1915)
homophila (Flor, 1861) Mocydia Edwards, 1922
impudica (Horvath, 1897) crocea (Herrich-Schäffer, 1837)
stylata (Boheman, 1847)
Fieberiellini Mocydiopsis Ribaut, 1939
Fieberiella Signoret, 1880 attenuata (Germar, 1821)
florii (Stål, 1864) parvicauda Ribaut, 1939
Placotettix Ribaut, 1942 Speudotettix Ribaut, 1942
taeniatifrons (Kirschbaum, 1868) subfuscus (Fallén, 1806)
Athysanini Thamnotettix Zetterstedt, 1840
Platymetopius Burmeister, 1838 confinis (Zetterstedt, 1828)
major (Kirschbaum, 1868) dilutior (Kirschbaum, 1868)
undatus (De Geer, 1773)
Idiodonus Ball, 1936 Pithyotettix Ribaut, 1942
cruentatus (Panzer, 1799) abietinus (Fallén, 1806)
Lamprotettix Ribaut, 1942 Macustus Ribaut, 1942
nitidulus (Fabricius, 1787) grisescens (Zetterstedt, 1828)
Allygus Fieber, 1875 Athysanus Burmeister, 1838
atomarius (Fabricius, 1794) argentarius Metcalf, 1955
commutatus Fieber, 1872 quadrum Boheman, 1845
Scleroracus Van Duzee, 1894
Ophiola Edwards, 1922
corniculus (Marshall, 1866)
orichalceus Thomson, 1869

decumanus (Kontkanen, 1949)	punctum (Flor, 1861)
<i>Cicada striatula</i> Fallén, 1806, nec Fabricius, 1794	Psammotettix Haupt, 1929
plutonius (Uhler, 1877)	albomarginatus Wagner, 1959
russeolus (Fallén, 1877)	cephalotes (Herrich-Schäffer, 1834)
Limotettix J. Sahlberg, 1871	confinis (Dahlbom, 1850)
striola (Fallén, 1806)	exilis Wagner, 1941
Euscelidius Ribaut, 1942	helvolus (Kirschbaum, 1868)
variegatus (Kirschbaum, 1858)	maritimus (Perris, 1857)
Conosanus Osborn & Ball, 1902	nodosus (Ribaut, 1967)
obsoletus (Kirschbaum, 1858)	pallidinervis (Dahlbom, 1850)
Euscelis Brullé, 1832	putoni (Then, 1898)
incisus (Kirschbaum, 1858)	sabulicola (Curtis, 1837)
<i>plebejus</i> Fallén, 1806	Adarrus Ribaut, 1947
lineolatus Brullé, 1832	multinotatus (Boheman, 1847)
ohausi Wagner, 1939	ocellaris (Fallén, 1806)
venosus (Kirschbaum, 1868)	Turrutus Ribaut, 1946
Streptanus Ribaut, 1942	socialis (Flor, 1861)
aemulans (Kirschbaum, 1868)	Jassargus Zachvatkin, 1934
marginatus (Kirschbaum, 1858)	allobrogicus (Ribaut, 1936)
sordidus (Zetterstedt, 1828)	distinguendus (Flor, 1861)
Artianus Ribaut, 1942	flori (Fieber, 1869)
interstitialis (Germar, 1821)	obtusivalvis (Kirschbaum, 1868)
Paralimnini	sursumflexus (Then, 1902)
Paramesus Fieber, 1866	Arthaldeus Ribaut, 1946
obtusifrons (Stål, 1953)	pascuellus (Fallén, 1826)
<i>Cicada nervosa</i> Fallén, 1826, nec Linnaeus, 1758	striifrons (Kirschbaum, 1868)
Paralimnus Matsumura, 1902	Sorhoanus Ribaut, 1946
phragmitis (Boheman, 1847)	assimilis (Fallén, 1806)
Metalimnus Ribaut, 1948	xanthoneurus (Fieber, 1869)
formosus (Boheman, 1845)	Cosmotettix Ribaut, 1942
Arocephalus Ribaut, 1946	panzeri (Flor, 1861)
longiceps (Kirschbaum, 1868)	Mocuellus Ribaut, 1942
	collinus (Boheman, 1850)
	metrius (Flor, 1861)

LITERATUUR

- Cobben, R. H. & W. H. Gravestein, 1958. 95 Cicaden, nieuw voor de Nederlandse fauna (Hem. Auchenorrhyncha). *Ent. Ber., Amst.* 18 (6): 122—124.
- Nast, J., 1972. *Palearctic Auchenorrhyncha (Homoptera), an annotated checklist.* 550 pp., Polish Scientific Publishers, Warszawa.
- Reclaire, A., 1944. Naamlijst der in Nederland en het aangrenzende gebied waargenomen Cicaden (Hemiptera - Homoptera). *Ent. Ber., Amst.* 11 (261—263): 221—256.

Amsterdam 1010, Rubensstraat 87.